

April 2025

Pro Futura XX - nomineringsförfarande

Ett kapacitetsbyggande program inom humaniora och samhällsvetenskap för särskilt lovande unga forskare i Sverige.

Programmet inrättades 1999 av Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) i samverkan med SCAS (Swedish Collegium for Advanced Study). Intentionen med programmet är att stärka tillväxten inom humaniora och samhällsvetenskap genom att under fem år finansiera forskare som ett lärosäte nominerat.

Anslag från RJ finansierar större delen av kostnaderna. De deltagande lärosätena åtar sig att genom Pro Futura-anställningen pröva forskare för tillsvidareanställning under programtiden.

Efter ett noggrant urvalsförfarande antas upp till fem av de nominerade unga forskarna varje år. De ges genom programmet unika möjligheter att forska och utveckla sin kompetens under fem års tid.

Pro Futura-programmet har följande innehåll:

- Forskarna antas efter ett noggrant urvalsförfarande som innefattar en process i två steg där internationellt framstående forskare deltar.
- Forskarna anställs vid programmets start vid förslagsställande lärosäte. De anställs av heminstitutionen för hela programtiden (5 år). Medel för lönekostnader går till heminstitutionen och hanteras på samma sätt som RJs reguljära forskningsbidrag, det vill säga utbetalas efter rekvisition mot havda kostnader.
- RJ finansierar tjänsterna i sin helhet under de fyra första åren, inklusive undervisning, administration och annan pedagogisk meritering. Därför utgår inga bidrag till indirekta kostnader vid heminstitutionen.
- Lärosätena använder den anställningsform som man finner lämplig under programmets gång. Det lärosäte som nominerat en person som erhåller Pro Futura-bidrag förutsätts anställa personen i en form som innebär att denna,

senast vid programtidens slut, får möjlighet att kompetensprövas för tillsvidareanställning som lärare (normalt lektor eller professor).

- RJ finansierar övriga kostnader förknippade med programmet till SCAS, som har ett koordinerande uppdrag.
- I programmet ingår också en ledarskapsutbildning som SCAS svarar för.
- Ett år på SCAS är obligatoriskt och kan ske under programmets år 2, 3 eller 4. Vistelsen vid SCAS ska i normalfallet följa det akademiska året.
- Obligatoriskt är även en vistelse på 6–12 månader utomlands vid ett institut för avancerade studier eller i en annan vetenskapligt framstående miljö. Utlandsvistelsen bör i normalfallet äga rum *efter* vistelsen på SCAS.
- Arbetsgivaren (lärosätet) upprättar en programplan för varje nominerad forskare där vistelserna vid SCAS och utomlands tentativt tidsbestäms, samt hur pedagogisk och annan meritering för tillsvidareanställning ska säkerställas. I planen ingår också när och hur prövning för tillsvidareanställning ska göras.
- SCAS ansvarar för att hålla samman deltagarna i Pro Futura under programtiden.

Nomineringsförfarande:

- Endast inbjudna lärosäten kan nominera forskare till Pro Futura-programmet. Enskilda forskare kan inte söka programmet.
- Ett lärosäte får nominera högst fyra (4) forskare från humanistisk-samhällsvetenskapligt eller likställt vetenskaps- eller fakultetsområde (inkl. juridisk och teologisk fakultet). Om lärosätet väljer att nominera tre personer, skall minst en av dessa forskare ha doktorsexamen från och vara verksam vid annat lärosäte eller forskningsinstitut än det förslagsställande. Om man väljer att nominera fyra personer, skall minst två av dessa forskare ha doktorsexamen från och vara verksamma vid annat lärosäte eller forskningsinstitut än det förslagsställande.
- Nomineringarna bör vara jämställda. Detta innebär att om lärosätet väljer att nominera mer än en kandidat får inte alla kandidater vara bara män eller kvinnor.
- Behörig att nomineras är den som har avlagt doktorsexamen högst fem år innan tiden för nominering går ut (dvs tidigast 15 augusti 2020). Tid för föräldraledighet, längre tids sjukdom samt tjänstgöring inom totalförsvaret efter doktorsexamen kan räknas bort. Förklaring till varför tid bör räknas bort skall tydligt anges i nomineringen och överensstämja med respektive lärosätes regler för biträdande lektorsanställningar.
- Urvalet sker i två steg. Steg två innefattar även intervjuer med kandidaterna.

- Det grundläggande kriteriet vid urvalet är kandidaternas vetenskapliga excellens. Vid en avvägning mellan olika kandidater bedöms dels kvaliteten på de publikationer som redan föreligger, dels hur självständig, nydanande och lovande men också hur genomförbar den föreslagna forskningen kan bedömas vara.
- Programmet innefattar vistelser vid institut för avancerade studier och andra internationellt ledande forskningsinstitut utomlands, dvs. i vetenskapliga miljöer med högt kvalificerade forskare från olika länder och discipliner. För att kunna dra nytta av de unika möjligheter sådana vistelser erbjuder måste forskaren ha förmåga att ingå i en gemenskap av framstående forskare från olika fält. En bedömning görs därför också av i vilken utsträckning en kandidat har förutsättningar att dra nytta av men också bidra till den vetenskapliga gemenskapen vid ett institut för avancerade studier.
- RJ svarar för hela lönekostnaden under de fyra första åren. Senast under det femte året prövas forskaren för tillsvidareanställning vid förslagsställande lärosäte som också svarar för hela lönekostnaden under det femte året. Formerna för när och hur prövningen sker ska framgå av programplanen.
- Forskaren skall under sin tid vid förslagsställande lärosäte utan särskild ersättning fullgöra lärartjänstgöring motsvarande 25 procent av heltid.
- Forskaren skall i normalfallet tillträda programmet den **1 juli 2026**.

Anvisningar

Nomineringarna skrivs på engelska. De skall vara RJ tillhanda på e-postadress **profutura@rj.se** senast **15 augusti 2025**. **Bara från en e-postadress och med samtliga nomineringar.**

För var och en av de nominerade kandidaterna skickas följande handlingar, sammanfogade **till två** pdf-filer. En för samtliga bifogade publikationer, samt en för alla övriga uppgifter som ska innehålla:

- Lärosätets motivering, maximalt 6 000 tecken (inkl. blanksteg)
- En meritförteckning (med publikationslista)
- En projektbeskrivning inkl. eventuell bibliografi på maximalt 16 000 tecken (inkl. blanksteg)
- **Budget**

Månadslön och LKP för de första fyra åren. Redovisas separat. RJ finansierar lönekostnaden heltid under dessa fyra år.

Driftskostnader (datainsamling samt övriga expenser för att lösa forskningsuppgiften).

Kostnader för öppen tillgång

Kostnader för produktions-/publikationsstöd

Beräknade kostnader för utlandsvistelsen (max 150 tkr)

Inga indirekta kostnader eller universitetsgemensamma avgifter ska redovisas i budgeten.

- En programplan för varje kandidat där vistelserna vid SCAS och utomlands tentativt tidsbestäms, inklusive hur pedagogisk och annan meritering för tillsvidareanställning ska säkerställas, samt hur och när prövning ska ske för tillsvidareanställning.

- En försäkran att den nominerade har tagit del av villkoren för programmet och accepterar betingelserna med helårsvistelse med närvaroplikt vid SCAS och vid utländsk forskningsmiljö, samt att lärosätet svarar för finansieringen av det femte året och senast år 5 prövar forskaren för tillsvidareanställning
- Tre vetenskapliga publikationer i separat pdf.

RJ:s fattar beslut vid styrelsesammanträde i **februari 2026**.

För frågor rörande programmet, kontakta

Fil. dr Anders Sundin, RJ

Tel.: 08-506 264 05, e-post: anders.sundin@rj.se